

İzmir Milletvekili

GEREKÇE

Türkiye’de öğrencilerin en önemli sorunlarından biri barınma sorunudur ve yıllardır bu konuda etkin çözümler üretilmemiştir. Hemen her ilde üniversite açılmasına karşın, yeterli sayıda öğrenci yurdu bulunmamaktadır. Ak Parti iktidarı döneminde; belediyeler ve kamu kurumları, Süleymancılar, Menzilciler, İlim Yayma Cemiyeti, TÜRGEV, Ensar gibi çeşitli cemaat, vakıf ve derneklerin yurt açmaları konusunda yasal düzenlemeler yapmışlar, bunlara finansal kaynak sağlamışlar ve bu yurtların işletilmesine destek vermişlerdir. Bu yurtların, ilgili kurumlar tarafından denetimlerinin yapılmadığı ve yurt içerisinde gerçekleştirilen faaliyetlerin gizlendiği iddia edilmektedir. 2018 yılından önce, sadece İstanbul Büyükşehir Belediyesi tarafından vakıf ve derneklere 847 milyon lira aktarıldığı açıklanmıştır. 30 Nisan 2013 tarihinde, 5237 sayılı Türk Ceza Kanununda değişiklik yapılarak, kanuna aykırı olarak eğitim kurumu açanlara, bunları çalıştıranlara ve bu kurumlarda kanuna aykırı olarak açıldığını bildiği halde öğretmenlik yapanlara verilen cezaları ve bu yerlerin kapatılmasını düzenleyen 263.maddesini yürürlükten kaldırılmıştır.

Kredi Yurtlar Kurumu’nun verilerine göre 24-9-2021 tarihi ile kurumun 723.814 öğrenci kapasiteli 774 öğrenci yurdu bulunmaktadır. Yükseköğretim Kurulu (YÖK) istatistiklerine göre, Türkiye’de 2019-2020 öğretim yılında üniversitelerde 7 milyon 940 bin 133 öğrenci eğitim almaktadır. 2021 yılı itibariyle Lisans ve ön lisans düzeyinde örgün eğitim gören öğrenci sayısı ise 3 milyon 800 bindir. Öğrencilerin sadece yüzde 18’inin barınma ihtiyacı Devlet tarafından karşılanabilmektedir. Barınma ve beslenme gibi en temel ihtiyaçları devlet tarafından karşılanmayan, KYK yurtlarında yer bulamayan özellikle dar gelirli öğrenciler, cemaat, tarikat, vakıf ve derneklere ait yurtlarda kalmak zorunda bırakılmıştır. 2020-2021 eğitim öğretim yılı verilerine göre Türkiye genelinde 442 bin kapasiteli 2 bin 894 özel yurt bulunmaktadır. Son 10 yılda vakıf yurdu sayıları yaklaşık 3 kata artmıştır. 2007’de 154 olan vakıf yurdu sayısı, 2019 yılında 454’e çıkmıştır. 15 Temmuz 2016 tarihinden sonra el konulan bazı kurumlara ait binalar da yurt ve okul yapılması için cemaat, vakıf ve dini derneklerin kullanımına verilmiştir.

Yurt binalarının ve işletilmelerinin ne şekilde olması gerektiği yönetmeliklerle belirlenmesine karşın, cemaat ve vakıfların yanı sıra iktidara yakın derneklerin, hiçbir kontrol olmadan, ruhsatsız olarak, şartnamede belirtilen koşulları sağlamayan binalarda öğrenci evi adı altında kaçak yurt açmalarına göz yumulmaktadır. 11.09.2018 tarihinde, “Kamu Taşınmazları Üzerinde Eğitim Ve Yurt Faaliyetleri İçin Üst Hakkı Tesis Edilmesine İlişkin Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik” ile Kamu yararına derneklere, okul, üniversite,

Kuran kursu gibi eğitim faaliyetleri ve yurt için Hazine arazileri ile kamu kurum ve kuruluşlarına ait taşınmazların 49 yıllığına bedelsiz verilmesi düzenlenmiştir. 4 Eylül 2021 tarihinde yayınlanan “Vergi Muafiyeti Tanınan Vakıf ve Kamu Yararına Çalışan Derneklere Ait Yükseköğrenim Yurtlarında Barınan Öğrencilere Yapılacak Beslenme ve Barınma Yardımına Dair Yönetmelik” ile de vakıf ve dernek yurtlarında kalan öğrencilerin beslenme ve barınma yardımından faydalanmasında, vakıf ve derneklerin temsilcilerine yetki verilmiştir. Bu yurtlara Hazineden milyonlarca lira destek gitmektedir. Bu tür kurumların yetkililerinin “öğrencilerin manevi yani dini konularda gelişmesi için devlet desteğini bizlere veriyor.” açıklamasında bulunması bile bu tür yurtların neden mercek altına alınması gerektiğinin somut örneğidir. Sosyal Devlet olmanın gereği olarak yurt sorununa çözüm üretmesi gereken Devletin kaynaklarını iktidara yakın olduğu iddia edilen vakıf ve derneklere aktarmasının hiçbir hukuki izahı mümkün değildir.

7 Aralık 2021 tarihinde Antalya'da, Antalya İlim ve Kültür Derneği'ne ait olduğu belirtilen yurttaki yaşanan katliam, vakıf, cemaat ve dernek yurtlarını bir kez daha tartışmaya açmıştır. Bu tür yurtlarda, vicdanları yaralayan ve kamuoyunda ciddi tepkiler yaratan pek çok olumsuzluklar yaşanmaktadır. Antalya İlim ve Kültür Derneği'ne ait olan ve kaçak olarak işletilen yurttaki kalan 18 yaşındaki Mehmet Sami Tuğrul, kurumda aşçı olarak çalışan İhsan Güney tarafından katledilmiştir. Derneğin amacı; fertlerin milli ve manevi değerlerine bağlı olarak; dil, din ve tarih şuuru ile yetişip gelişmesine katkıda bulunmak olarak belirtilmiştir. 30 öğrencinin kaldığı yurdun Milli Eğitim Bakanlığı'nda yurt kaydı bulunmamaktadır. Tüm Yurt ve Barınma Hizmetleri İşverenleri Sendikası yaptığı açıklamada; Antalya'da yaşanan olayın, “Göz göre göre” geldiğini, barınma sorunu çözilemeyen öğrencilerin kendi çarelerini üretmeye çalıştığını, dernek, vakıf ve cemaat yurtlarına özel yurt gözüyle bakılmaması gerektiğini, cemaat ve vakıf yurtları kadar kaçak ve ruhsatsız yerlerin de öğrenciler açısından büyük tehlike yarattığını ifade etmiştir. Eğitim Sen 5 No'lu Şubesi ise; “Yurtlar, cemaatlerin yardım adı altında toplanan finansal hareketlerini gizleyebilmesi için bir örtü, hem de yoksul halk çocuklarını kendilerine bağlayabilmek için bir araç olarak kullanıyor. İddiasında bulunmuştur.

Öğrencilerin yurt konusunda yaşadığı sorunlarının tespit edilmesi, talep eden bütün öğrencilerin KYK yurtlarında kalabilmesi için etkin sosyal politikalar üretilmesi, vakıf, cemaat, tarikat ve derneklere ait yurtların incelenmesi ve etkin denetlenmesi, yönetmeliklere aykırı, ruhsatsız ve kaçak olarak faaliyette bulunan yurtların kapatılması için yasal düzenlemelerin yapılmasının sağlanması amacıyla bir Meclis Araştırması açılması gerekmektedir.

1	TULAY HATIMOĞULLARI ORUÇ	ADANA	Flanm
2	SAİT DEDE	HAKKARİ	S. D. d
3	GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT	MUŞ	Colulu
4	KEMAL PEKÖZ	ADANA	Kemal P.
5	HABİP EKSİK	IĞDIR	H. E.
6	OYA ERSOY	İSTANBUL	O. E.
7	NURAN İMİR	ŞIRNAK	N. İ.
8	ALİCAN ÖNLÜ	TUNCELİ	A. Ö.
9	HÜSEYİN KAÇMAZ	ŞIRNAK	H. K.
10	REMZİYE TOSUN	DİYARBAKIR	R. T.
11	RİDVAN TURAN	MERSİN	R. T.
12	ABDULLAH KOÇ	AĞRI	A. K.
13	ÖMER ÖCALAN	ŞANLIURFA	Ö. Ö.
14	MUAZZEZ ORHAN IŞIK	VAN	M. O.
15	ERDAL AYDEMİR	BİNGÖL	E. A.
16	ZEYNEL ÖZEN	İSTANBUL	Z. Ö.
17	DİLŞAT CANBAZ KAYA	İSTANBUL	D. C.
18	HASAN ÖZGÜNEŞ	ŞIRNAK	H. Ö.
20	ALİ KENANOĞLU	İSTANBUL	A. K.